

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . 3 » — »
 Negyedévre . . . 1 » 50 »
 Egy hónapra . . . — » 50 »
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádosy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szurdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereake-
 desben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhme Manó (fő-utca) papir- és könyvkerekedéseiben

A megyei főispáni méltóság.

A megyei főispáni méltóság a régi várkerületi ispáni (comes parochialis) tiszt-ségből fejlődött ki. A míg a várkerület egy-szerűen a királyi közvetett (vidéki) kor-mányzat eszközölhetése céljából létesített tagozat volt, maga az ispán is merően királyi tisztviselő jellegével bírt; a mint azonban a várkerület az álladalmi önkor-mányzat legfontosabb intézményévé (me-gyei municipiummá) alakul, az ispán is egyrészt az államnak, vagy — a kor föl-fogása szerint — az országnak, az országot jelképező koronának előkelő tisztvé, s ugyanakkor a megyének is legfőbb igaz-gatási közegévé lesz. A megye, egyrészt mint az egyén és állam közti összefüggést közvetítő közület, hivatva volt ugy a sa-ját tagjainak egyéni céljait az államhata-lom ellen való elnyomatás ellen megvédeni, mint az állam céljait az egyéni szabadság tulhajtása által megvalósulásukban érhető veszélytől megóvni; másrészt pedig, mint önálló testület, helyi öncéljai megvaló-sítása végett saját tagjainak szolgálatát, köz-reműködését volt kénytelen igénybe venni.

A míg a külön individualis érdekek a megyei életben résztvevő tagok ösz-szeségében, mint sokaságában, a helyi partikuláris érdekek pedig magában a me-gyei közületben, mint az e sokaság fölött álló egységes testületben lelték képvise-letüket, az állami általános érdekeket a főispán reprezentálta. De hogy e különböző, bár egymást kiegészítő érdekek egyaránt megvalósulhassanak, a megye különböző irányu tevékenységét egységesen össze kel-

lett tartani, a mit ismét csakis a legma-gasabb érdekek képviselője, a főispán eszközölhetett, a kinek ép ezért az állami általános érdekeken kívül, még a megyé-nek partikuláris köz- és az egyeseknek individuális magánérdekeit is szemmel kel-lett tartani.

A megye önkormányzata lassu fej-lődésének megfelelőleg kezdetben tulnyo-mólag államtisztviselői minősége áll előtér-ben, idővel ugyan megyetisztviselői jellege is folyton növekvő mértékben jut elisme-réshez, de a domináló mégis az marad. E mellett tanuskodnak — egyebektől el-tekintve — a legszólóbban: hogy a me-gyei autonomia első csirája idején a főispán kinevezésében és még azután is soká an-nak elmozdításában, a király saját tetszése szerint járhatott el a nélkül, hogy az illető megye speciális érdekei tekintetbe vételére kötelezve lett volna; hogy egy és ugyan-azon időben ugyanazon megyének több főispánt, vagy megfordítva, több megyének egy közös főispánt adhatott, sőt a főis-páni méltóságot örökösen is ajándékoz-hatta, hogy a főispán a király kezébe tette le a hivatalos esküt; hogy hatalmát, még a bírót is, a megye által választott hatósági közegek odavonása nélkül gya-korolta s még sokáig a régi várkerületi ispánok nevét (comes parochialis) is viselte.

Ezzel szemben, már a XIII. század végétől kezdve, megkivántatott, hogy a főispán a nemes honfiak (1291:3, 1471:15. t.-cz.) később, hogy az illető megye te-kintélyes birtokos és arra alkalmas nemesei közül vétessék, vagy éppen a megye által aján-lott egyén neveztesse ki; majd meg, hogy

a megye alapos panaszára hivatalából kite-tesse (1536: 36, 1548: 66.): továbbá, hogy minden megyének külön, de ne örö-kös főispánja legyen. (id. t.-cz.) Az esküt már a XVI. század közepe táján a megye színe előtt tehetette le (1542: (pozs.) 28. t.-cz.) — második felétől kezdve pedig kötelezve volt erre (1552: 38, 1553: 30, 1555: 52. t.-cz.); míg a bíraskodáshoz már a XIII. szá-zadtól fogva a szolgabírák közreműködése kivántatott meg (1291: 5. t.-cz.) — sőt az 1495. 16. törvényczikk értelmében még végrehajtást sem foganatosíthatott a me-gye megbízása (litterae exmissionates) nél-kül; végre a XV. század utolsó negyede óta, a comes parochialis elnevezés mellett mind sürűbb a comes comitatus-féle elne-vezés, míg a XVI. század közepe óta amaz végkép kiment a divatból.

A főispán államtisztviselői jellegének dominálásából — a „F. Ujság“ szerint — könnyen megérthető, miért nem elégedtek meg egyes megyék, különösen a királyi hatalom abszolutisztikus törekvései korá-ban, a nekik letett főispáni esküvel, hanem ezenfölül, épugy mint az országos rendek a királytól, ők is a főispántól még külön pontozatok elfogadását követelik.

A magyar ifjuság válaszirata a román memorandumra.

(Z.) A bukaresti oláh egyetem ifjusága hó-napokkal ezelőtt memorandumot adott ki, mely-ben a magyar nemzetet azon súlyos vádakkal illette, hogy magyar területen lakó testvéreiket elnyomja, őket nyelvüktől megfosztani, nemzeti-ségüket elöltni s a román kultúra fejlődésének útját állani törekszik a jelenben épugy, a mint

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Gyilkos lettem érted...

Gyilkos lettem érted, gyilkosa szívemnek,
 Hozzád siró dalok ott már nem teremnek,
 Számodra nyílt a dal illatos virága,
 De te büszke gúnnyal hajítád a sárba.

S midőn láttam, hogy te dalaim' eltéped,
 Megfogadtam: többé nem írok dalt néked;
 A dal úde fáját szívemből kitéptem,
 Nemesak a fa halt el, de szívem is érzem.

Népes volt az egykor mint egy tündérváros,
 Hej de elhagyatott, hej de üres már most!
 Pusztá rom lett, melybe mint az éji árnyak
 Meggyilkolt remények vissza, visszajárnak.

Ott volt előttem a barna kis lány képe,
 Kitéröltem onnan, te jöttél helyébe,
 És szívembe véled beleköltözének
 Lázás, forró vágyak, epedő remények...

Aztán — mert beláttam — nyugodtabbá lettem,
 Hogy mi egymáséi nem lehetünk ketten,
 Előlttem a lángot higgadt, hideg észszel,
 Pedig tudtam, hogy a boldogságom vész el!

Vágyaim' előlttem, egy maradt csak ébren:
 Szőke hajadból csak egy kis fürtöt kértem...
 Megtagadtad azt is sértő gúnykaczajjal,
 Főlsirt rá a szívem hosszu, fájó jajjal...

S most, hogy már e vágy is mélyen eltemetve,
 Oda van a lelkem vidám életkedve,
 Megtört szívvel, sirva már csak egyre vágyom:
 Ott feküdni búsan a halotti ágyon!...

Zoltán Vilmos.

Az elszáradt buzavirág.

Irta: Kéry Gyula.

I.

Ott könyökölt a sétatérre nyíló ablakban,
 forró homlokát fehér kacsóiba fektetve, s mereven
 nézte a szomszédos rózsabokrot, mely az alkony
 végső pirjában gyönyörködött. A némán, esen-
 desesen érkező est kioltotta az égi méceses utolsó
 fényét is, s aztán messze, túl a hegyeken alá-
 eresztette a végtelenbe.

Egymás után ébredtek föl a fehér csillagok,
 s ő ezekben gyönyörködött, ezekkel csevegett
 halkán, csendesesen. Körülötte még csak a szuny-
 nyadó rózsák hallgatóztak, fölötte pedig sugár-
 tengerében fürdött a hold, az ő gyermekkori

barátja, az ő egyedüli vigasztalója. Bánatos lelke
 fáradtan hunyta be szemeit, nem gondolkodott,
 csak csendesesen álmódott a titkos csillagtenger
 alatt...

Szegény asszony!

A férje? — tudja Isten hol van. Talán
 megint vig cimborái között dorbézolja át az
 éjet s majd csak reggel felé vetődik haza az
 átkozott bor és kártya mellől, mit többre becsül,
 mint egy nőt, egy drága hitvest, a kit valaha
 oly forrón, oly igazán szeretett. Vagy talán —
 ki tudja hol? — másnak esküszik szerelmet, s
 talán ugyanazon édes szavakat mondja most
 annak is, melyeket egykor — réges régen —
 csak neki ígért. Ki hitte volna, hogy abból az
 ábrándos, kedves ifjúból valaha hűtelen, durva
 férj leszen? Ki hitte volna, hogy az a szép, az
 a boldog jövő, miben az ábrándos szív úgy hinni
 és remélni tudott: ily pusztá jelenre változzék?...

Mikor még nem voltak egymáséi, mikor
 még csak ezen boldog reményben éltek; ott kinn
 jártak egy szép nyári délután az erdő szélén.
 Az arany buzakalászok a szellőcske karjaiban
 ringtak, s mint szerető szívek hajoltak egy-
 másra. Igen, ott vallotta be először az a kék

anuk ellensége volt a multban. Az emlékirattal elárastották Európa összes művelt államait, s így a külföldön, ha ott a szenvedélyes gyűlölettel irt s hazug rágalomokkal telt emlékiratnak hitelt adtak, bizonyos balvélemény származhatott felőlünk magyarok felől. A külföld előtt kedvezőtlen színben föltüntetett magyar nemzet rehabilitálása tehát erkölcsi kötelességgé vált.

Mint hogy a támadás a bukaresti egyetemi ifjuság kebeléből indult ki, Magyarország főiskoláinak az igazság eszméjéért lelkesülni tudó s a pamphlet által mélyen sértett ifjusága a budapesti egyetem kezdeményezésére elvállalta a válaszirat megírásának föladatát. A czáfoló irat most jelent meg; czíme: „A magyar románok és a magyar nemzet.” Kiadta az összes magyar főiskolák — köztük a pécsi jogliceum — ifjusága.

Elöttünk fekszik a 64 oldalra terjedő füzet, mely tizenkét fejezetben czáfolja a román emlékiratban ellentünk fölhozott súlyos vádakat. Elolvasása után bizonyos benső megnyugvással, emelkedett érzéssel teszszük le kezünkben a röpiratot, mert érezzük annak fölsőbbiségét a román memorandum fölött. Szigorú kritikával, a tudomány megdönthetetlen érveivel száll sikra, s egyenkint tönkreteszti annak súlyos, de a vak gyűlölet által sugalt, alaptalan vádjait. Ha a külföld ezt olvasni fogja — s gondoskodva van róla, hogy ezt tehesse, a mennyiben a válasziratot francia és német nyelvre lefordítva megküldötték a külföldi főiskoláknak, hirlapoknak s a politika és társadalom egyéb számottevő tényezőinek — oszlani fog előtte a román ifjuság által szemé elé tartott fátyol, s látni fogja a maga fényében az igazságot.

A román memorandum vak gyűlölettel, szenvedélyes hangon van írva, pedig a haragos ember nem igen szokott igazat mondani. Ezzel szemben a magyar válasziratnak a külföld előtt már nagy előnyt biztosít az a körülmény, hogy mindvégig nyugodt, szenvedélytől ment hangon van tartva, s az ellenfél irányában is méltányos. Elismeri, hogy a románok újabb kultúrtörékvései jogosultak, de elítéli azon eszközöket, melyekhez czéluk elérésében folyamodnak.

A füzet nem a szívhez, hanem az értelemhez szól. Történelmi, jogi és politikai érvekben gazdag, s ezek megdönthetetlenek, Kiváncsiak vagyunk, hogy mit fog mondani e politikailag is nagyfontosságú füzethez a román egyetem ifjusága. Mert visszaczáfolni lehetetlen, s aligha marad számára más kibúvó, mint ismét a hazugság, rágalmazás és vak láрма.

Nem tudjuk, a válaszirat egy ember, vagy többek vállvetett munkásságának eredménye-e? Az adatok nagy száma, a gazdag enciklopedikus ismeret az utóbbira, a stylus egysége, az egész mű egyöntetűsége az előbbire enged következtetni. De bármint legyen is, annyi bizonyos, hogy a füzet a magyar ifjuság, a magyar nemzet együttes, méltó fölháborodásának hű kifejezője az aljas rágalomokkal szemben s írója, valamint a hazai főiskolák kiadó ifjusága hálára

ábrándos szemű ifju, hogy örökre szereti, imádja kimondhatatlanul. A szülők távolabb ballagtak utánok, mit se sejtve arról a boldogságról, mely akkor két fiatal szívet egybekötött.

Ott mosolyogtak az ő kedvenc virágai, a buzavirágok; ott tépett le számára egyet az ábrándos ifju, s ott adta át neki reszkető kézzel azt az egy szálát, melyet ő keblére tűzött, forró csókjaival annyiszor elhalmozott, s melyet híven őrzött soká, igen soká!...

De az ő szívének csalódnia kellett.

Neki most már nincs jövője, nincs jelene, csak egy letűnt multja van, s bánatos szíve enyhét csak ebben kereshet. Őt nem vigasztalhatja azon boldog tudat, hogy férje őt szereti és szeretni fogja — mint azt egykor ígérte — örökké. Óh nem! Őt csak egy fájó emlékezet kíséri, s ez az, hogy valaha szerette. Igen, szerette kimondhatatlanul, szerette, mint csillag az eget; de sajnos! — szerelme hullócsillag volt!...

II.

A hűvös éjjeli szellő, mely lassankint aláereszkedett a hegyek oldaláról, fölébresztette őt merengéséből. Fázni kezdett. Még egy mély só-

kötelezte maga irányában a nemzetet, hogy oly sikeresen kelt védelmére a magyar ügynek, az igazságnak.

HIREK.

— **(A püspök Karlsbadban.)** Dulánszky Nándor dr. megyés püspökünk Walter Antal oldalkanonok kíséretében több heti tartózkodásra Karlsbadba utazott.

— **(A vármegyéből.)** Szily László alispán szombaton hosszabb időre birtokára utazott. Ugyanazon nap érkezett meg Sey László megyei főjegyző Karlsbadból, ki az alispán távolléte alatt annak teendőit végzi.

— **(Az első „szabad” vasárnap.)** Az elmúlt vasárnap az iparos és munkás osztályra nézve jelentőségteljes nap volt, melyen először élvezte a „szabad” napot. A gyári üzemek, tüzletek, minden rendű vállalatok, már hetek óta készültek a nagy napra, mely valóságos fölfordulást idézett elő az évtizedek óta örökös munkához szokott munkás osztálynál. Városunkban is már délelőtt zárva voltak az üzletek, kereskedés, ipar mindenütt nyugodott, mert a munkás először izlette meg a törvényesen megszabott pihenésnek édességét. De e nap nemcsak a pihenés, hanem a mulatságok napja is volt. Kirándulásokat és mulatságokat rendeztek a Tettyén és az üszögi erdőben, valamint a többi mulató helyeken. Természetesen voltak aztán olyanok, a kik nagyon is megízlelték a vasárnapi munkaszünet édességét, a minek logikai következménye az lett, hogy másnap ugyancsak reájuk mosolygott az első hétköznapi munkaszünet is: az ismeretes blaumontag.

— **(Fölolvasás.)** Lapunk felelős szerkesztője jövő szombaton, azaz f. hó 25 dikén fölolvastat fog tartani a mohácsi iparosok olvasó körének meghívása folytán a mohácsi kereskedő ifjak önképző és betegsegélyző egylete javára. Mint a „Mohács és Vidéke” írja a kereskedő ifjak egylete bizottságilag fogadja szerkesztőnk, a ki aldunai utazásából érkezik Mohácsra. Másnap a kereskedő ifjak bankettet rendeznek tiszteletére.

— **(Marad.)** Lapunk legutóbbi számában említettük, hogy Rózs a dandárparancsnok áthelyeztetett, s hogy utóda Popovits ezredes lett. Utóbbi értesülésünk szerint azonban ez megváltozott, miután Rózs ezredes itt marad, s így Popovits nem az ő utóda, hanem a távozó Suchy ezredesé, ki eddig a 19. honvédezed parancsnoka volt.

— **(Dulánszky püspök levele Széll Kálmánhoz.)** Említettük már, hogy megyés püspökünket a dunántúli közművelődési egyesület tiszteletbeli tagul választotta. A püspök most elutazása előtt 1000 frtot küldött Széll Kálmánnak, mint az egyesület elnökének, a következő sorok kíséretében: „Nagyméltóságú elnök úr! Nagyon szívesen és készségesen sorakoztam a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt megalakult dunántúli közművelődési egylethez azon meggyő-

hajt küldött a csillagok felé, azokhoz, melyek szemtanúi voltak egykori boldogságának, — s aztán lassan behúzta az ablaktáblákat. Oda ült a zongorához és halkán játszani kezdte Chopin „Nocturne”-jét, e kedves darabot, melyet boldog leánya korában játszott, mikor még a kedves ifju szerelmében és szavában hiinni, remélni tudott.

Szép szőke haja kibontva omlott vállaira, ragyogó szemei pedig a gyertya pislogó fényén csüngtek. Sápadt arcza elárulta, hogy e bús melódia minden akkordját szívből játsza, mely egy-egy fájó mosolyt csalt ajkaira s könybe lábbasztá szemeit.

Egyszerre fölkelt megkeresni a többi kedves darabot is, hogy még egyszer eljátsza édes emlékeit, s hogy aztán örökre fátyolt vessen reájuk. Oda ment az etagerhez s a régi, poros kották közt lapozgatni kezdett. A mint az egyiket fölnyitotta, abból egy száraz kis virág hullt ki, a melyen halvány kék szalagra ez volt írva: „Legszébb emlékem 18.. jul. 12.”

A szegény asszony hangos zokogásba tört ki, szívet tör nyilalta át, előtte volt a mult, a boldog, feledhetetlen mult. Hirtelen fölkapta a

zódásban, hogy az a hazai kultúra és közjólét céljait bizonyára tüdvösen fogja szolgálni, s meg fogja találni önmagától azt a helyes utat, melyen e részben a jót mindenki aggálytalanul szolgálhassa. Midőn még e kitérítést is, melyre az egyet csekélységemet időközben érdemesíté, hálásan megköszönvén, eleget kívánok tenni elvállalt kötelességemnek és örökös tagsági járandóságomat 1000 frttal tiszteletteljesen letéve befizetem. Egyben kérem Nagyméltóságodat, fogadja kitünő tiszteletem nyilvánítását, melylyel maradni szerencsés vagyok alázatos szolgálja: Dulánszky Nándor, pécsi püspök.”

— **(Megsebesült katonák.)** Szombaton próbálövéseket tartottak bakáink a Mecseken, mely gyakorlatoknak majdnem áldozatai is lettek, s esakis a véletlen szerencse hártotta el a komolyabb bajt. Egy golyó ugyanis visszapattant s az egyik bakának ujját vitte el, a másikat pedig oldalt pörzsölte meg. A tisztikar azonnal hozzá látott a kutatáshoz, hogy az ügyetlen czélzót megbüntesse.

— **(Virághullás.)** Ha őszszel hull a virág, fájdalmat okoz ugyan, de belenyugszik mindenki, mert itt az ideje. De ha élte kora tavaszán török le valamely bimbó, ha lehull, mielőtt kinyílt volna, kétszeres a fájdalom, mert nemcsak a bimbót siratjuk, hanem a virágot is, mely abból fejlődött volna. Egy szép, kedves leánykát, Gebhardt Ferencz és neje szül. Taizs Antónia leányát, Böske t ragadta el a kéréletlen halál e hó 17-én életének 15-ik évében. A bájos leánya, ki szépségével már általános föltűnést keltett, az idén végezte be a polgári iskola harmadik osztályát jeles sikerrel. És most már a hozzáfűzött szép reményeket vele együtt a sir néma hantja földi. A vigasztalhatatlan szülőkre a csapás annál súlyosabb, mert váratlanul, rövid 14 napi kinos szenvedés után következett be. A temetés vasárnap délután 5 órakor ment végbe nagy részvét mellett. Két kocsi alig bírta el a virágözönt, a koszorukat, melyeket utolsó ajándokul adtak a korán elhunytak azok, kik szerették.

— **(A czimzetes pécsváradi apát mint püspökjelölt.)** A „Magyar Hirlap” hiteles információk után írja, hogy a főpapi előléptetések és kinevezések alkalmából az új püspökök egyike Roszival Alajos esztergomi kanonok és czimzetes pécsváradi apát lesz. Ha ez teljesül, akkor Roszival lesz a második püspök, a ki boldogult Peitler vácsi püspök után a czimzetes pécsváradi apátságot viseli.

— **(Idegen tanítók Pécsen.)** A szegedi tanító-kongresszuson résztvevő tanítók közül tizen hétfőn este városunkba érkeztek, annak megtekintése végett. A „Hajóba” szálltak s másnap Schneider igazgató-tanító és több helybeli tanár és tanító vezetése mellett megtekintették a város nevezetességeit, u. m. a székesegyházat, a Zsolnay-féle majolikagyárat, Littke pezsgőgyárat stb. Este kitünően sikerült társas vacsora volt. A vendégek szerdán délután a legjobb emlékekkel távoztak városunkból.

száraz kis virágot, megcsókolta s forró könyeket hullatott reá. Hiszen ez volt az a buzavirág, a mit neki férje akkor, még mint szerelmes ifju oly szép ígéretek mellett átadott, akkor, mikor örök szerelmet esküdött. Ez az a buzavirág, mit ő annyiszor halmozott el csókjaival, s melyet oly híven megőrzött soká — igen soká!

Óh azóta régen elszáradt már a buzavirág, s az ábrándos ifju szerelme is elhervadt; ma már az akkori szép reményeknek és boldogságnak csak hamvai maradtak meg. Igen, csak az emlékezet kíséri ma már annak életpályáját, ki egykor annyi szép reményt tudott hozzá fűzni egy kis buzavirághoz.

De nem! — minek csókolja ő annak emlékét, ki hűtelen hozzá, a ki őt örök időkre szerencsétlenné tette.

Félre az emlékekkel, legyen a mult csak a multé!

S ezzel szótlanul oda ment a gyertyavilághoz, reszketve gyújtotta meg a kiszáradt buzavirágot s beledobta a kályhába.

Hadd éjjen el — örökre!

— **(Hangverseny a harkányi fürdőn.)** Mint siklósi levelezőnk írja, Lázár István és Vész Albert pécsi széptehetségű zenészek, — az előbbi mint cellista, az utóbbi mint zongorajátszó — vasárnap tartottak meg hangversenyüket Harkányban. Bár a környékbeli intelligencia elég szép számmal volt képviselve e zeneestélyen, mégis a fürdővendégek jelenlegi csekély száma miatt a hangversenyterem meglehetősen hézagokat mutatott az előadás alatt. A hangverseny maga — mely fél 9 kor vette kezdetét — a jelenlevő közönséget meglehetősen kielégítette. Noha mindkét fiatal zenésznél nagyon is észrevehető volt az ilyenemű első föllépésnél könnyen kimagyarázható elfoglaltság, mindazonáltal eléggé élvezetes estét nyújtottak játékuikkal a hallgatóságoknak.

— **(A vasárnapi munkaszünet és a fővárosi lapok.)** A vasárnapi munkaszünet miatt a fővárosi napilapok egy részének hétfői számai hétfőn délelőtt, más részük hétfőn d. u. 4 órakor fog megjelenni, úgy hogy még a délutáni postával el lesznek küldhetők.

— **(Régészeti muzeum Pécsen.)** A székesegyház mögött emelt barakkok helyén, melyekben a szobrászok, kőfaragók stb. dolgoztak a dóm számára, egyháztörténelmi muzeumot szándékoznak építeni. Az épületet Kirstein Ágost, a székesegyház építője s a Ferenc-József-rend lovagja fogja emelni s abban el fogják helyezni mind amaz érdekes és értékes régiségeket is, melyek a régi székesegyház lebontásakor napfényre kerültek.

— **(Készülnek a katonák.)** A helybeli 52. gyalogezred bakái már erősen készülnek a „nagy“ útra. Folyó hó 26-odikán indulnak el gyalog Kaposvárra, a hol a kisebb hadgyakorlatok fognak megtartatni. Kaposvárott augusztus 25-ödikéig maradnak s onnét Szekesfehérvárra mennek a nagy gyakorlatra, mely Érd és Szekesfehérvár között történik meg. E nehéz és keserves útról szeptember hó 6-odikán térnek ismét vissza, tehát majdnem másfél hónapig maradnak távol.

— **(Reményi Ede Mohácson.)** Amint értesülünk Reményi Ede, a világhírű hegedűművész augusztus havában lerándul Mohácsra ott lakó néhány barátjának látogatására. Ez alkalommal hangversenyt rendez a mohácsi kaszinó nagy termében, s bár Reményi ezen zeneestély alkalmából a maga részére semmiféle anyagi előnyt biztosítani nem kíván, mindazonáltal a mohácsi kaszinó direktora a legszelebbebb körben intézkedett, hogy a hangverseny eredménye minden tekintetben biztosított. A hangversenyt Reményi tiszteletére rendezendő társasvacsora és táncz fogja követni.

— **(Művészkaland.)** „Művész hazája széles e világ,“ a hova jó, tárt karokkal fogadják, mindenki dicsőíti, mindenki szereti. Így járt szintársulatunk egy ifju tagja is. Nem egy csinos leányka, nem egy kaczer asszonyka szemé akadt meg a szép szál legényen, kit — hogy történetünknek színészi ize legyen — Romeónak fogunk nevezni. Romeóért tehát több Julia epedt. Legszebb volt ezek közt egy fiatal özvegy menyecske, ki úgy találta, hogy nemrég elhunyt férjénél százszorosa szebb Romeó úr. Eleinte beérte azzal, hogy előadások alkalmával parázs-szemeivel majd elnyelte Romeót. De annak az esze nem igen akart bomlani, s Julia más esz-közbe fordult. Egy szép napon a mi Romeónk illatos levélkét kap, melynek illatánál csak a bennefoglalt szavak voltak bódítóbbak. Jött a második, harmadik levélke, jött az arczkép, de Romeó hajlíthatatlan maradt. Végre Julia találkát adott neki. Jöjjön ki egy makárhegyi szőlő-villába, hol őt — oh költészet! — egyedül várja. Romeó nem ment el a találkára, mert félt — oh próza! — a föllüttéstől. Másnap keserű levelet kap, melyben a parázsszemű menyecske gyávának nevezi, ki fél egy nővel egyedül találkozni. Ah! ha férfi mondta volna e szót, Romeó véres elégtételt szerezne magának, de így, mit tehetett mást, bucsut mondott a városnak, melyben őt úgy szeretik és — megszökött.

— **(A Tolna-, Somogy- és Baranyai ág. ev. egyházmegye gyásza.)** Folyó hó 16-dikán temették el Pakson nagy részvét mellett Kurz György volt országgyűlési képviselőt és földbirtokost, kinek halála alkalmából mély gyászt öltött a Tolna-, Somogy- és Baranyai ág. ev. egyházmegye is. Megboldogult ugyanis ezen egyházmegyének buzamos ideig világi fölügyelője volt, mely tisztet a leg-

nagyobb lelkiismeretességgel viselte. Temetésén a baranyai ág. ev. egyházmegye is képviseltette magát és szép koszorút helyezett elhunyt világi fölügyelőjének koporsójára.

— **(Új törvényjavaslat a tanítók nyugdíjaztatásáról.)** Gróf Csáky miniszter e napokban új törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőháznak, mely javaslat módosítása a népoktatási nyilvános tanintézetek és kiseddévők tanítóinak nyugdíjazásáról, valamint azok özvegyeinek és árváinak gyámolításáról szóló 1875-ik évi 32. törvénycikknek. A javaslat a tanítóképzőintézeti gyakorló iskolák, az emberbaráti intézetek, az alsófoku kereskedelmi, iparos és más hasonló iskolák tanítóit és tanítónőit is fölvesszi a nyugdíjra jogosítottak közé. A nyugdíj 10 százaléki év után a fizetés 40 százaléka, azontúl a nyugdíj évenként 2—2 százalékkal emelkedik, úgy, hogy 40 év után a teljes fizetés jár. Ezen rendkívül fontos és szükséges törvényjavaslatot, mely 1892. január elsején lép életbe, a képviselőház élénk örömmel fogadta.

— **(Verekedő tolvajok.)** Kaiser György maissi lakost fél 10 óra körül többen megverték és fején halálosan megsebesítették. A vizsgálóbíró azonnal Maissra utazott a sértült kihallgatása végett, ki azt vallotta, hogy ő e napokban délelőtt szőlőjében járván, barackfaja alatt találta Kozaratz Dobrén és Lyubovits Stokan maissi lakókat, kiknél egy zsákban barackokat látott. Kaiser ama kérdésére, hogy mit keresnek szőlőjében, szóváltás támadt mire Kozaratz kést rántott és Kaisert előbb száján vágta meg, majd társával együtt karokkal agyba föbe verte, míg az az ütések súlya alatt földre rogyott. A garázda tettesek, kik most erősen tagadják, hogy Kaisert bántalmazták, csak akkor ugrottak meg, midőn egy udvári embert láttak maguk felé közeledni.

— **(A mi honvédeink idej hadgyakorlati.)** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében szept. 3-dikától egész 21-dikéig fognak eltartani a sátoztáborban. E hadgyakorlatokon részt vesznek az V. kerületből a 82 gy., a VII. kerületből a 84. gy., továbbá úgy az V. mint a VII. kerületből 3 dandár, összesen tehát 5950 gyalog- és 650 lovas honvéd.

— **(Új állampolgár.)** Schuth Vincez rauenthali származású villányi szőlőtulajdonos és borkereskedő, ki 1870 óta lakik Villányban, e hó 8-án tette le Baranyamegye alispánja előtt az esküt mint magyar állampolgár. Vele együtt neje és négy gyermeke lettek magyar állampolgárokká.

— **(Páter Czimmermann)** magyar hittérítő, ki Afrika kopár belsejében teljesíti nemes és nehéz hivatását, a legutolsó hírek szerint husvétkor halálosan megbetegedett s hónapokon át feküdt súlyos betegségben. Most azonban javulóban van s már leveleket is írhat hazai ismerőseinek és barátainak. Egyik ilyen legutóbbi levelében írja, hogy a misszió egy fiatal tagja, kit a páter 2 év előtti ittlétekor vitt ki magával, meghalt, s áldozata lett az afrikai sorvasztó láznak. Az elhunyt fiatal hittérítő a harminczkettedik halottja már a tiz év előtt alapított misszióknak.

— **(Művészi körutak)** szándékoznak tenni Bácskai Julesa operett-énekesnő közreműködésével, Lázár István gordonkás és Vész Albert zongorajátszó pécsi fiatal zenészek. Első állomásuk Csurgó, hol tegnap este tartottak hangversenyt; innét aztán végig utazzák Magyarországon nagyobb városait.

— **(A város lakosságának egészségügyi viszonyai)** a tisztifőorvos jelentése szerint különösen a félév kezdetén kedvezőtlenek voltak, a mennyiben a betegedési és halálesetek száma növekedett. A múlt év júliustól deczemberig terjedő felében ezek száma 3077 százaléknak volt, míg az elmúlt félévben 4731 százaléknak. Ennek oka főleg abban keresendő, hogy a tífusz a jelen év elején még nem szűnt meg teljesen. A városi közkórházban 479 beteggel többlet vettek föl, mint az elmúlt évben. Összesen 2084 beteget ápoltak a kórházakban, ezek közül a városi közkórházban 1607-et, az irgalmasokéban 378-at, a bányatelepi kórházban 99-et. Az év elején a városi közkórházban ápolás alatt volt 241 beteg, fölvétetett 1366, gyógyulva elbocsátott 1172, üdülőfélében volt 115, meghalt 139, köztük 124 idegen. Az irgalmasok kórházában 8, a bányatelepi kórházban 3 haláleset fordult elő. A város területén született az elmúlt félévben 601 gyermek: 323 fiu, 278 leány; törvényes 496, törvénytelen 105. Házasság 155 kötöttetett. Le-

számítva az elhalt idegeneket a születések száma 80-nal szárnyalja túl a haláleseteket.

— **(Úrge-irtás.)** A siklósi járás gazdaságosága mindenféle szert használ már az úrgék ellen, melyek rengeteg nagy számban szaporodtak el az idén és sok kárt tesznek a gabonában. Eddigi tapasztalás szerint ellenük a leghatásosabb irtó-szerek a szénkénegezés bizonyult.

— **(Az aratás megyénkben)** már javában folyik, bár nem a legörvendetesebb tudósításokat kapjuk úgy a gabona minőségét, mint mennyiségét illetőleg. A termés keresztszám a legtöbb helyen kevés, helyenkint — a próba-cséplések eredménye szerint — a szemtermés se kielégítő. Egyes helyeken, mint pl. a siklósi járásban is, kártékony állatok pusztítanak a gabonában, a mi az amúgy is szomorú állapotokat még szomorubbá teszi. Vannak azonban egyes vidékek, a hol az eddig kicséplelt gabona jó minőségű és szép színű, s a hol a tavaszi vetések is igen szépen állanak.

— **(Körözött színész.)** A „Vas-megyei lapok“ szerint Győr város tanácsa Dezséri Gyuláné színész nő hollétét a leggondosabban kutatja. A körözés okát a nevezett lap elhalgatja.

— **(Régiséglelet.)** Tolnán egy építőfélében levő ház alapmunkálatai közben értékes régiségekre akadtak. Többek közt találtak egy agyagham vedret melyben ékszerek, drágaköves gombok s különféle csatok voltak. A leletet elküldték a szegvárdi központi szolgabíró-ságnak mely azokat, szakértők által megvizsgáltatván, át fogja adni valamely régiséggyűjteménynek.

— **(Rabstatisztika.)** A pécsi királyi ügyészség fölügyelete alá tartozó központi fogházban június hó végével 157 egyénből állott a rablétszám. Előzetesen letartóztatott és vizsgálat alatt volt 97, kik közül a félév végén ítélet nélkül maradt 6. A letartóztatottak létszáma ezen félév kezdetén 161 volt, mely a félév folyamán csak 185-ig emelkedett, de a félév végéig 157-re apadt. Foglalkozást nyert 122 egyén és pedig kosárkötéssel 34, szalmafonással 17, cipészettel 3, asztalosmesterséggel 2, ház körül nyert foglalkozást 15, a sokszorozó gépnél alkalmazva volt 15, a megyeházán 12 tett szolgálatokat; a nők közül 4 rab ruhamosással, 6 tollfosztással, 1 kapeczkötéssel, 10 pedig zsákfoltozással foglalkozott. Ezen munkálatokon kívül a rabok oktatásáról is gondoskodva lett, s külön elemi oktatást 27 elítélt nyert. Az országos feigintezetbe szállított 9, föltételes szabadságra bocsátott 7. Betegedési eset 41 fordult elő, kik közül meggyógyult 33, a beteglétszám maradt 5, meghalt 3. Szülési eset pedig kettő merült föl.

— **(Rézpénzhiány.)** Szegény Magyarországnak nagyon kevés az apró pénze. (Az öreg még kevesebb.) Az emberek évről évre szaporodnak, a pénz meg napról-napra fogy. Csak kissé komoly képet vágjon az ember s nézze meg a népszámlálás adatait, örvendetes rémülettel fogja látni, hogy milyen sokan vagyunk. Szép pár millióval megszorodtunk az utóbbi tiz-tizenöt esztendőben. Az aprópénznek pedig nincs meg az a jó tulajdonsága, hogy ha pap megáldja, esztendőre három lesz a kettőből. Sőt inkább fogy, elkallódik. Huszonkét év alatt (1868-ban verték a krajczárok nagyobb részét) nagyon sok elkallódott az apró pénzből s nagyot szaporodott az ország lakossága. Így aztán nem is csoda, ha a pécsi kereskedők is uton utfélen panaszkodnak a rézpénzhiányról. Az állami pénztárakban a réz-váltópénz készlet majdnem teljesen kifogyott, s a pénzügyi kormány már közelről képtelen lesz a közönség igényeit, a folyton növekvő keresletet kielégíteni. Minthogy pedig nem lehet arra számítani, hogy az állampénztárak készletei a forgalomban levő rézpénz visszakerülése által kellően kiegészíthetők legyenek, ezért egyedül a réz-váltópénznek szaporításával lesz lehetséges a forgalmat fenyegető veszélyt elhárítani, a miről jó lesz a kormánynak idejekorán gondoskodni, mert ezen kényes ügynek könnyelmű elodázása még nagyon sok kellemetlenségnek lehetne kuforrása.

— **(Az adó a múlt félévben.)** Dragonescu Dömjén pénzügyigazgató a folyó hó 16-án tartott városi közigazgatási ülésen jelentést tett a város adóviszonyairól a múlt félévet illetőleg. E jelentés szerint 1890 deczember 30-ig az adóhátralék 50.381 frt 66¹/₂ kr. volt, a január 1-től június végeig fizetendő adó 198.768 frt 75 krt tett ki s így összesen 249.150 frt

41 $\frac{1}{2}$ kr. volt befizetendő. Ezen tartozásból különböző címeken leíratott összesen 4.922 frt 49 kr., maradt tehát beszedendő adótartozás 244.227 frt 92 $\frac{1}{2}$ kr., miből 159.531 frt törlesztetvén, maradt az 1891. első félév végével 84.696 frt 92 $\frac{1}{2}$ kr. hátralék. A pécsi m. kir. adóhivatalnál közvetlen fizetők száma 18 volt, kiknek terhére 61.852 frt 61 kr., a város adópénztáránál fizetők száma pedig 8243 volt, kiknek terhére 182.375 frt 31 $\frac{1}{2}$ kr. volt kivétel. A városi adóbehajtó közegek 1290 esetben zálogoltak, de az árverésre sohasem volt szükség.

— **(Levélborítékok fölíratái.)** A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki, a levélborítékou vagy a czimszalagon alkalmazható üzleti és egyéb nyomtatott megjelölések tárgyában. Az utóbbi időben nagyobb számban kerülnek föladásra levelek, melyek borítékai mindennemű fölíratokkal és ábrákkal vannak elborítva. Ily levelezések a postai kezelésnél akadályul szolgálnak s ezért a „Postai tarifák“ 4 §-a szerint a postai szállításból ki vannak zárva. A levélborítékra vagy a czimszalagra tehát más mint a czimre, a kezelésre és kézbesítésre vonatkozó adatot vagy megjegyzést írni nem szabad. A hátoldalon, a középen lehet egy kisebb rajz vagy ábra, mely a pecsétjelet helyettesíti. Nagyobb tért elfoglaló vagy a boríték más helyein alkalmazott megjelölésekkel és ábrákkal ellátva föladott levelezés nem szállíthat. Szintugy egészen ki vannak zárva az oly megjelölésekkel vagy ábrákkal ellátott levelezések, melyek nem magára a föladásra vonatkoznak s így hirdetésmény jellegével bírnak.

— **(A mohács-pécsi vasut kimutatása)** szerint f. évi június havában a bevétel 86,768 frt volt, a múlt év június havában pedig 71,948 frt. Ez szerint az idén 14,948 frt a többlet, a melyben nagyrésze van a királylátogatásnak, a midőn a személyforgalom úgy a királynakok előtt mint után tetemesen növekedett.

— **(Rövid hírek.)** Ritka nagyságu meteort láttak a napokban S a r o s d o n, Fehérmegyében. A meteor, melyet éjjeltájban láttak, szemtanuk állítása szerint akkora volt, mint egy öt akós hordó. — **A kolera.** Az Arabiában kitört kolera egyre veszedelmesebb jelleggel kezd öltetni. M e k k á b a n átlag 50 ember hal meg naponként a ragályban. — **Haldokló apát.** Veszedelmes idő jár a magyar főpapokra. Nemrég temették el a magyar epizkopatus három kiváló tagját és a zirczi apátot s most Bakonybélből jelentik, hogy S á r k á n y Miklós, bakonybéli benedekrendi apát haldoklik. Az agg főpapot, kinek életkora már a 90 évet meghaladja, e héten négyszer érte szélütés. — **Magyar opera.** Eseményszámba megy az, ha magyar ember operát ír. H u b a y Jenő jeles zeneszerzőnk irt „Alienor“ czimen három felvonásos nagy operát. Szövegét, melyet Harancourt E. francia költő irt, V á r a d i Antal dr. fordította magyarra. A magy. kir. operaház igazgatósága az újdonságot elfogadta. — **A temesvári kiállítás vasárnap f. hó 19-én nyitotta meg B a r o s s Gábor keresk. miniszter nagy ünnepséggel.**

*

„A pécsi atletikai klub“ ügye-sze fölkeri a tagdíjhátralékosokat, miszerint az egyesületi helyiségben vagy Széchenyi-tér 13 sz. lakásán betekinthező jegyzékben kitüntetett tagdíjhátralékaikat f. é. aug. hó 4-ig kiegyenlítani sziveskedjenek, nehogy a választmány háttározatához képest perelni legyen kénytelen.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* **A magyar románok és a magyar nemzet.** A magyar főiskolák ifjúságának válasza Románia egyetemi ifjúságának emlékiratára. A nagyfontosságú politikai füzet méltatását lapunk más helyén találják olvasóink. A válaszirat magyar példányai 30 kr. beküldése mellett a Szerkesztő-bizottságnál rendelkezhetők meg. (Budapest, Tud. és Műgyet. Olvasókör, Lipót-utca 25.) A begyűlt összegek az irat kiadása költségeinek fedezésére fordíthatnak, esetleg főmunkádo részletek a magyar ifjúság Millenium-alapja javára esnek. A vidéki főiskolák ifjúságának f. é. szeptember havában bocsátanak nagyobb számu példányt rendelkezésére.

* **A gyakorlati kereskedelmi tudományok** 79 füzet a pénzügyi üzletvitel cz. önálló műben a folyó számlai jelzalogos hitel tárgyalásával foglalkozik míg a ke-

reskedelmiüsmében a kereskedelmi forgalom áruit részletezi. Folytatja ezen kívül a takarékpénztári üzlet gyakorlati alkalmazását a kettős könyvitel elvei szerint, közöl ezenkívül váltóügyletekben használatos mintaleveleket s a kereskedelmi számtani részben a pénzügyi műveletek keretébe vágó számolatokat (mathematikai diszkontó.) Megjelen Zachár Gyula tanár szerkesztésében Bpsten I. füteza 11. szám.

* **Horatius.** A görög és latin írók ama kitünő szöveg kiadásából melyet T h e w r e w k Emil egyet. tanár szerkeszt és Lampel Róbert ad ki, s mely már örvendetes módon kezdi kiszorítani iskoláinkból a német czégek hasouló kiadványait, most Horatius versek jelentek meg. A gyűjtemény e hetedik füzetét P o z d e r Károly látta el a horatiusi metrumokról szóló bevezetéssel és rövid tárgymagyarázatokkal. Maga a szöveg a lehető leggon-dosabban van közzébocsátva, mellőzésével mindama helyeknek, melyek nem az ifjúság kezébe valók. Kiállítás is sokkal csinosabb, mint a Teubner-féle szöveg kiadásoké; ára 80 kr.

TANÜGY.

A pécsi nyilvános három osztályu kereskedelmi középiskola értesítője az 1890–91-dik tanévről. Közli: Porges Ede igazgató. A 30 oldalra terjedő kis füzetben rendkívül érdekes tanulmányt találunk B o k o r Ferencz veterán tanár tollából, ki igaz paedagogiai ismerettel és mély, meggyőző érvekkel ír „A szakiskolák fontosságáról.“ Érdekesen ír továbbá a mai társadalom rákfenéjéről az úgynevezett úrhatnáságról, mely a mai társadalom minden rétegét körüllegi. A való életet tárja elénk, midőn ezt írja:

„A városokban lakó mesteremberek közül némelyek maguk is — ha már mesterek is — örömet elhagyják műhelyüket egy kis (m. kir. vagy szab. kir. tekintellü Mihaszna András- vagy Buczkó Bernát-féle) állásért; gyermekeit pedig valamennyi, még a szegénye is — úgynevezett úrrá akarja képeztetni s bármily erőmegfeszítéssel gimnáziumba adja, ahelyett, hogy polgári- vagy ipariskolába járatná.

Még sokkal fokozottabb ez a nyavalya az — úgynevezett — honoratior családokban, az alsóbb és magasabb rangfokozatu, magán- és állami hivatalnokoknál s még inkább a földbirtokos nemesek között. Az iparos, ha nem válik be fia gimnáziumi vagy realiskolai tanulónak, mesterségre fogja őt mindjárt az 1-ső vagy 2-ik osztályból. Minek taníttassa tovább, ha úgy sem lehet más, mint mesterember, ennek pedig nincs tudományra szüksége, hisz ő sem tanult? . . . De a honoratior még ez esetben is tovább öröködik; — ijesztgeti ugyan gyermekeit, hogy így, úgy: — „ha nem tanultok, nem járhatok tovább iskolába, mesterségre adlak.“ stb. — pedig valóságban előtte nincs borzasztóbb gondolat, mint az, hogy a fiaiból iparos vagy üzletemberek legyenek és — szerinte — a család szegényére valjanak.

Ha pedig beválnak a fiuk, akkor két eset áll elő, t. i. vagy az: hogy úgy a hogy evez a kis hajójuk a nagy tömeggel, vagy pedig az: hogy jótéhség és lankadatlan szorgalmukkal a legjobb tanulók közé emelkednek.

Az első esetben, ha áteveztek a scylla mellett — vagyis átjutottak a IV. osztályon, — akkor mind reájok, mind szülőikre nézve tanácsosabb volna szerényebb, de tehetségeiknek jobban megfelelő irányba terelni kis hajójukat; mert hisz a IV. osztályból ágaznak ki az alsóbb foku szakiskolák: a gazdasági tanintézetek, a praeparandiák, a katonai akadémiák és kereskedelmi középiskolák, melyekben a növendékek, ha jól végeznek, rövidebb idő alatt s kisebb költséggel jutnak célhoz, azaz valhatnak belölök, ha hirneves tudósok nem is, de értelmes szakemberek és jóra való honpolgárok, ami minden esetre jobb, mintha erőfeszítéssel tovább eviczkélnek s a charybdisen t. i. a VIII. osztály után az érettségén szenvednek hajótörést s vagy elmerülnek, vagy kisebb, nagyobb havariával átjutnak ugyan a veszedelmes helyen; de az egyetemeken nem boldogulván, lesznek belölök vagy szülőik nyakan elődő uracsok, vagy járdakoptató proletáriusok.“

Főlemlii egyuttal azon széles körben elterjedt téves fölfogást a kereskedelmi középiskolák- és akadémiákról, mintha ezen intézetek csupán kereskedő-segédek és — úgynevezett — boltosok kiképzésére szolgálnának. Pedig ha figyelemmel kíséjük azon intézetek tanrendszerét; beláthatjuk, hogy azokban a növendékek az

általános műveltség igényelte oktatáson felül oly fontos szakismeretek és tudományokban nyujtanak bevezető utmutatást, melyekre a legtöbb miniszteriumi ressortban ugy központi mint a vidéki alsóbb- és felsőbbfoku tisztviselőknek szükségök van. Tanulmányát méltóan zárja be, midőn így ír: „Sok előítéletet oszlattott már szét a felvilágosodás; sok betegségből gyógyított már ki a keserü szükség: törekedjünk menekülni attól is, mely magyar aristokratás büszkeségünk szülöttje: a rangkörtől . . . ne tartsuk hoz-zánk nem méltónak, ne tartsuk lealacsonyítóknak a tisztas ipart, a becsületes szolid kereskedést!“ Ezen rendkívül tanulságos értekezés után az igazgatói jelentés következik, melyben örömmel konstatálja az igazgató a tanulók létszámának évenkénti növekedését, mely arról tesz tanuságot, hogy e szakiskola szükséges voltát közönségünk teljesen fölismerete. Az elmúlt tanévben ugyanis a tanulók száma 68-ra emelkedett, mi az előző évhez képest, melyben 46 növendék látogatta az intézetet, jelentékeny szaporodást mutat. A 66 nyilvános tanuló közül az I. osztályt 41, a II. osztályt 9 és a III. osztályt 16 növendék látogatta. A tanári kar 8 tagból állott. Dr. Lukács Adolf helyét, ki itélőtáblai bíróvá neveztetett ki, Mihálffy Ernő jogakadémiai tanár foglalta el. — A III osztály 16 növendéke közül az év végén 15-en jelentkeztek az érettségi vizsgálatra, mely igen kedvező eredményt tüntetett ki, a mennyiben a jelentkezett összes tanulók éretteknek nyilvánítottak és pedig jelesen megfelelt három tanuló: P t a c s e k Győző, R o z s i c s Jenő és V a s v á r y Ferencz; jól megfelelt 2 és elégségesen megfelelt 10 tanuló. Az intézet növendékei között ifjúsági önképzőkör is virágzott, melynek B o k o r Ferencz volt az elnöke. A jótékonyságot gyakorlók ezen intézettől sem vontak meg a jutalmakat. Így a pécsi kereskedelmi és iparkamara 3 kiváló szorgalmu és példás magaviseletü tanuló jutalmazására 3 drb. es. kir. aranyat adakozott, a pécsi keresk. önképző s betegsegélyző-egylet pedig ugyanily czélra egy drb. es. kir. aranyat, egy 10 frankos aranyat, továbbá 3 ezüst forintot a legjobb irodalmi munkára és 2 ezüst forintot a legjelesebb szavalónak. Az intézetbe járt: 32 róm. kath., 4 reform., 2 evang., 1 görög, 27 izraelita. Származási helyöket illetőleg volt: pécsi 31, baranyamegyei 19, somogyi 4, tolnai 2, zalai 2, árvamegyei 1, budapesti 1, horvátországi 1, krajnai 1, csehországi 1 és végre Berlinből is 1. Örömmel látjuk tehát, hogy helybeli keresk. középiskolánk szintén az emelkedés stadiumában van, mely csak arról tesz tanuságot, hogy közönségünk kezdi levetni az előítéletek haszontalan álarczát, s a szülők is bekezdik látni, hogy gyermekeikből a szerényebb életpályán is derék honpolgárok lehetnek; mert az a ki — ha még olyan szerény pályán is, — de becsületesen munkálkodik, az mindenkor megfelel honpolgári kötelességeinek, s így derék hasznos polgára leend annak a földnek, mely minden honfi előtt „első és legszentebb“ marad a siring.

VEGYESEK.

— **Mily idős az étlap?** E kérdésre egy német gastronomia szaklap a következő adatot hozza föl: Az 1489-ben tartott regensburgi birodalmi gyűlés alkalmával egy lakomán Henrik braunschweigi herceg az által vonta magára a figyelmet, hogy koronkint nagy figyelemmel betűzgetett egy hosszú papirszeletről valamit. Monfort gróf végre megkérdezte a herceget, mit olvasgat oly buzgón. A herceg megmutatta neki a papirszeletet. A szakács erre sorban minden ételt fölirt neki, s a hercegnek gondja volt rá, hogy a rosszabb ételekből kevesebbet egyék, hogy annál több férjen gyomrába a jobbaktól. Ezen az étlapon persze még nem volt sem ezimer, sem vignetta. Az étlap tehát ezelőtt két évvel ünnepelhette volna 400 éves fönnállását.

— **Párbajstatisztika.** A „Jogtudományi közlöny“ szerint 1888-ban összesen 73 egyént ítéltek el a magyarországi törvényszékek párbajvétség miatt. Az elítéltek közt (szerencsére!) csak 14 nek volt gyermeke. A párbajozók háromnegyed része az értelmiséghez tartozott. Voltak közöttük: tanítók, orvosok, ügyvédek, művészek stb. Vagyon nélküli a 73 közül volt 39. Államhivatalnok az említett évben csak egy párbajozott. Ha a párbajok száma tényleg csak ennyi lett volna, úgy statisztikánk a többi euró

pai államéihoz képest kedvező volna. De hát azok a párbajok, a mikről a hatóságok nem tudtak vagy nem akartak tudni?

— **Furesa válópör.** A chicagói törvényszék előtt, mint Newyorkból írják, különös válópör fordult meg e napokban. A válópört a férj indította meg, kihez aztán a felesége is csatlakozott, mint panaszos. Elhidegültek egymástól néhány esztendei együttlét után, s válni szerettek volna, de a válásra nem találtak alapot. Végre egy este történt valami. Midőn a férj a szobába lépett, egy női alakot vett észre a sötétben, a ki a saját felesége volt. Abban a hitben, hogy ez a nő feleségének nővére, oda lépett hozzá s megcsókolta. Az asszony abban a hitben hogy férjének fivére csókolta meg, teljes hévvel viszonzta a csókot. Így csókolóztak ott tíz perczig, mikor aztán a nő a férjét s a férj a feleségét egyszerre felismerte. Viharos jelenet következett. A férj kijelenté az asszony előtt, hogy csókjait nem neki szánta, hanem a sógornőnek, a feleség viszont kijelenté a férj előtt, hogy csókjai nem neki szóltak, hanem a sógor urnak. Ezen az alapon aztán nagy boldogan benyújtottak a váltópört. A bíróság homéri kaczajban tört ki, mikor az ügyet tárgyalni kezdte s a vádkeresetet legott visszautasította.

— **Mintanyelv.** Egy angol lap szerint nincs könnyebb, mint a japáni nyelvet elsajátítani. Arimasz annyit jelent, hogy valamit igenlünk; arimasszen a tagadásnak kifejezése; vakarimasz a módok, idők és személyek bármelyikét fejezi ki; ez az egyetlen szó teljes hajtogatást jelent; vakarimasszen, a vakarimasznak éppen ellenkezője; dekimasz a mult, jelen, vagy jövő cselekvésnek lehetőségét jelenti; mindenkor és mindenre használható; ezenkívül teljes ige-ragozás, mely minden dologra és minden személyre (még a szólóra is) alkalmazható; dekimasszen a dekimasznak ellenkezője; arikadekimasz kérdést fejez ki; vakarikadekimasz kérdő tagadást jelent; vakarikadekimasszen tagadó kérdéssel való választ fejez ki. (Már megint rossz voltál! — Hát te nem?) Ka kérdő fölkiáltás, mely minden szóhoz függeszthető. Anoné oly fölkiáltás, melyet bármikor, tetszés szerint alkalmazhatunk. Ezzel a kis szótárral bármely japáni beszélgetésben bátran részt vehetünk. A bou ton ugy hozza magával, hogy időközönként, miközben valakinek beszédjét hallgatjuk, elkiáltuk magunkat: hiéé! hai! vagy ha! a mi a meglepetést, a helyeslést vagy figyelmet fejezi ki.

CSARNOK.

A két feleség.

Elbeszélés, írta: Karay Anna.
(Folytatás.)

A két gyermek szeme könyekkel lett tele.

— Szegény édes, kedves anyánk, — kiáltá Melanie, — igazán nem szabad téged elfelednünk! — Emelj fel mama, hadd csókolom meg legalább a képen.

— Én is, én is megcsókolom, — szólt a fiú ágyából felugorva.

És Angela látta, hogy az a nő, a kit ő látatlanul, az első percztől kezdve, melyben megtudta létezését, égő gyűlölettel gyűlölt, a kit földönfutóvá, semmivé akart tenni ártatlan kisedével együtt, mert betöltötte helyét, — látta, hogy az a nő fölemeli gyermekeit, fölemeli, hogy az ő arczképét csókokkal borítsák . . . Az a nő, kit ő holnap ki akar üzni otthonából, kinek haragtól égve akarja kiáltani: — hohó! korán foglaltad el ezt a helyet, ez a hely az enyém, — ki innét bitorló!

Félig eszméletlenül borult karjaira.

Kis idő múlva közeledő léptek nesze riasztotta föl, fölütötte fejét, Szilárd jött Hyacinth-tal karöltve.

Letültek a kerti ablak alatt egy vadszörlővel körülfutott kis padra s a szobából kiözlő lámpavilágnál Angela tisztán kivehette arczukat.

— Istenem, — sóhajtá Hyacinthe, — gondoltam-e még néhány éve, midőn oly boldogtalanul, oly szomorú ábrándozással ültem ki néha e padra üdülni, hogy lesz idő, melyben boldogan ülök itt veled, a te karodtól átölelve. — Emlékszel-e Szilárd, midőn öregapám halálakor

bejöttél hozzám és megkérdezted tőlem, kinek a nagy kerek világon nem volt senkije, — hogy köthet-e frigyét a tavasz és az ős? — Midőn fölemeltél az amazsámolyomról e szavakkal: — nehéz a kereszt, a vállak gyengék melyek viselik . . . És azon szavakkal le is vetted azokról a gyöngé vállakról a keresztet . . . Emlékszel-e? Oh hogy szerettek, hogy imádtalak én akkor tégedet!

— Emlékszel-e, mily élőhalott voltam még akkor én? — Azt hittem abból a gyászból, abból a lelki bajból ki nem gyógyít más, csak a halál. És ime most boldog ember vagyok. — El voltam veszve a világra nézve, el voltam veszve saját gyermekeim számára is — és te visszaadtál az életnek, visszaadtál gyermekeimnek, te képes voltál e félig kihamvadt, halálos beteg szívbe új életet lehelni a te ifju szived forró szeretetével. Áldott legyen az óra a melyben a te lábaid átlépték e ház küszöbét, mert a megváltás jött be veled.

Angela szive kinosan szorult el, látta, hogy Hyacinthe átöleli férje nyakát, látta, hogy gyöngéden odabajtja vállára a fejét.

— Látod, látod Szilárd, ugy-e hogy kárpoztást találtam, azért az ábrándos, forró szerelemért, melyben minden ifju szívnek része van, csak nekem nem volt soha, — a te szivedben. Oh hidd el, a boldogságot nem a kor teszi, a boldogsághoz nem szükséges az ábrándos ifju kor, — legyen bár az a két szív a tavasz és az ős, csak egymást megértse, legyen az a két lélek az alkony és a regg, ha egy nap fenyesíti, hidd el, boldog marad. — Hyacinthe! — ki sugja neked e szavakat? — Ki tölti el szivedet ily végtelen gyöngéd szerelemmel irántam? — szólt megindulástól remegő hangon Szilárd, — mintha mögötted az én régi, volt őrző-angyalom állana, mintha ő lehelné beléd saját nagyon szerető szellemét . . . Neki kellett lennie, csak neki, a ki elhagyva a csillagos másvilágot, elhagyva a tenger hideg fenekét, téged maga helyett közénk vezérelt.

— És mégis az én szivem titkon mindig elszorul, valahányszor megcsókoljuk, vagy átöleljük egymást, hogy az ő nagyon szerető lelkének az talán fáj? — Szívemfelszorul, midőn oda hajtom kebledre fejemet, — hiszen neki lenne ott a helye, — midőn a gyermekek édes anyjuknak nevezve a keblemen csüggenek, hogy ez a szeretet nem engemet, őt illetné jogosan.

— Sokszor szorult kebellem, mint a ki vétkezik, emelem föl szemeimet az égre, keresve a millió csillag között azt a melyikben ő lehet — és akkor odaszoritva keblemre kezemet, oly esdekelve kérem őt, bocsássa meg nekem, hogy elvettem tőle az övéi szivét, bocsássa meg nekem, hogy oly forrón, nagyon szeretlek titeket.

— Ne félj drágám, nem haragudhatik az ő lelke azért rád, inkább szeret, áld. — Angyal volt ő, a legjobb angyal a világon, nem fért szivébe harag, gyűlölet, — neki nem létezett soha az én, csak mindig a mi, ő nem önmagáért, érettünk élt és érettünk szenvedte a halált . . . Hogyan haragudhatnék ő tereád, mikor a mi boldogítónk vagy? hogyan gyűlölné a mi összes kincsünket, boldogságunkat, mindennünket?

A mogyorócserejék nagyot zördültek a sötétben, Hyacinthe felugrott.

— Istenem, mi az?

— Semmi kedvesem, — szólt Szilárd helyére visszavonva őt, — bizonynyal a Melanie kis macskája bogarászik.

Pedig nem az volt, Angela rogyott a földre, az ereje fölötti nagy tehertől, mely lelkére nehezült . . .

— Ah Szilárd, oly nyugtalan vagyok ma! — A gyermekek egy fekete ruhás idegen nőről

fecsegték, ki téged kérdezett és őket sirva összeszeccsókolá. Százszor, ezerszer megvillan lelkemben a gondolat, hogy ő volt, — ő él, ő vissza-jött, hogy vissza követelje tőlem gyermekeit, hogy vissza követeljen tőlem tégedet. — Oh mily irtózatoss e gondolat nekem!

— Hyacinthe! — kiáltá Szilárd megrendülve, —mily örült gondolat! — Ő él . . . ő vissza jött . . . Elképzelted-e, ha ő valóban él, hogy öt évig távol tudjon maradni azoktól a kiket imádozt? — Elképzelted-e, hogy öt évig nem jutott az eszébe fölkeresni férjét, gyermekeit, kik őt mint egy szent vértanút gyászolták? — Légy nyugodt angyalom, ha a világ tulsó felére dobta volna is a hullám, ha élne, rég vissza hozta volna szerető szive.

— És ha mégis, — szólt Hyacinthe remegve simulva Szilárd keblére, — ha élne, vissza jönne, nemde, én rögtön feledve lennék, rögtön eloltaná a mostanit a régi láng, a régi forró, első szenvedély? — Őt zárná a szivedre én helyettem, őt halmozná el csókjaiddal, nekem többé nem lenne itt helyem, én elmehetnék kis gyermekemmel, — ki árva lenne már atyja életében, — névtelentül, szégyentől pirulva, bujdosni a világba?

Hyacinthe, térj magadhoz! — kiáltá Szilárd fölugorva és fölemelve a földökölva zokogó fejét, — kérlek, ne tébolyíts meg. — Ah honnét, honnét ez örült gondolat? — Ha ő vissza jönne . . . én Istenem! . . . nem is óhajtom . . . Oh Angelám, én szentem, drágám, a kit szivemben úgy imádozok, bocsássa meg ha arra kérlek, hogy csak maradj, maradj a csillagos másvilágban, maradj a hideg tenger fenekén, mert ha följönél, az én szivem szakadna két felé — és nekem kellene elkárhoznom két menyország között!

Angela fölemelte a földről viaszfehér, holt-halavány arczát és összekulesolta két kezét halálos kiuban vergődő szivén.

— Ne félj, ne félj, — susogta halkan, — ott mar adok . . . Ott maradok a te hited szerint fönn a csillagos másvilágban, vagy lenn a tenger hideg fenekén, — ott maradok a valóságban abban a távol világrészben, a hol eddig holtként gyászoltalak és gyászolni foglak tovább, — tovább, egész a sirig . . .

— Ne félj, ne félj, ott maradok, nem jövök föl többé kísérteni . . . Nem üzöm a világba ártatlan kisedével azt az asszonyt, ki neked boldogságod és mindened lett, nem teszem semmivé azt az asszonyt, kinek gyermekeim testi, lelki, jóvoltát köszönhetem. — Ne félj, ne félj, nem zavarom föl békés családi hajlékom nyugalmát, iakább visszamegyek a honnét jöttem — és alszom tovább, a te hited szerint, a koporsótlan sirban, a tenger mélyes-fenekén, — alszom örökké . . .

Ne létezzék nekem az „én“ valóban s mivel a „ti“ boldogságokat úgy kívánja, legyen én özvegy férjem életében, legyen én halott, élő, égő érzelmekkel szivemben . . .

És mig azokat a szent könyűket, melyek végig peregték arczán a föld itta be, addig annak a másik asszonynak a könyeit Szilárd csókolta föl, mindaddig, mig mint szivárvány az eső után, újra földerült rajta a boldog mosoly.

Bementek a házba, be a gyermekszobába s mielőtt bezárták volna az ablakot, egymást átölelve megálltak egy perczre a kis ágyak előtt és nézték gyönyörködve a szunnyadó kis arczait.

Angela lassan felkelt a földről, neszteletlenül, mint a tolvaj az ablakhoz lopódzott és ő is sorra nézte a kedves, drága, boldog arczokat. Az asztalon égő gyertya lángja fényes sugárkéveket szórt felé, ugy érezte, hogy fényes két-élű tör szivének mindenik, — oda szoritva két

kezét végig támolygott a kerten, udvaron, ki az utcára, ki a világba, az elvesztett mennyország képével ki a világba.

Csendes volt az utca, nem járt benne senki, Angela egy percze megállt és fölemelte fáradt tekintetét a csillagos ég felé.

— Én Istenem, mindenható atyám, nem elégedtél meg az első áldozattal, még nagyobbat kívántál erőtlén gyermekedtől, — ime meghoztam azt is, — elég e két ilyen áldozat egy ember életére? . . .

Szegény asszony, melyik volt szívének a nagyobb áldozat, az-e a mit a háborgó tenger hullámai között, — vagy a mit most hozott?

Akkor oda dobta érettök életét, — most oda dobta értök annak az életnek minden boldogságát . . .

V.

Az idő haladt, évek multak évek után, a gyermekekből ifjak, ifjakból férfiak, férfiakból aggok és az aggokból halottak lettek.

Melanie szép fiatal leány, Gábor csinos külsejű ifju lett, az első a bálók szépsége, a másik a jogakadémia díszje volt, Szilárd megöszült, Hyacinthe nádszálként hajlékony, karsu termete megizmosult és Angela — az övéi hite szerint — aludt tovább a koporsótlán sirban, aludt csendesen, háborítlan a tenger hideg fenekén.

A városkában, melyben Tarnóczyék laktak, egyszerre az a hír terjedt szájról-szájra, hogy egy dúsgazdag amerikai nő akar ott letelepedni, bizonyos mstrs. Dóra Wellington, kinek neve valóságos lázba hozta a lakókat s ezerféle mende-monda alakjában keringett a városban szerteszét. — Mint valami nagy eseményre, úgy vártak érkezésére hetekkel, hónapokkal azelőtt.

Minden ember róla beszélt. Elképzelték gyémántoktól ragyogó excentrikus alakját, pompás fogatait, agarait, groomjait, tizfelé is szemeltek ki alkalmas helyet a pazar fényű palotának, melyet majd építtetni fog — és midőn megérkezett végre valahára, minden ember csalódott.

Midőn a vonat megállt, egész embertömeg leste kíváncsi szemmel a Perronon azt a ropant gazdag asszonyt, kinek bizonyára első megjelenésén is elég nézni való lesz — és midőn felnyitott az I. oszt. kupé ajtaja, mely Dóra Wellingtont hozta volt, azon egy igénytelen kinézésű öreg nő szállott ki, egészen egyszerű fekete ruhában, fekete fátyolos kalapban, mely alól, különös ellentétet képezve, ragyogott elő hófehér, dús haja.

Egyetlen komornájától kísérve lépett a kocsiba, mely ideiglenes lakására a vendéglőbe vitte, sehol a fekete szerezcsen inasok, az uszályhordók, gyémántok, rubinok.

Roppant nagy volt és általános a csalódás.

Még pár hétig csak lesték fogatait, paripáit, mesés értékű ékszereit, de midőn őt magát sem láthatták egyébkor, mint néhányszor a reggeli misén és akkor is minden pompa nélküli gyászruhában s egyedül, gyalog sétálva a templomig, — akkor úgy elfeledték, mintha nem is lett volna köztük soha.

Az volt a róla elterjedt vélemény, hogy bizonyára fősvény, zsugori.

Mert Wallington Dóra, a komoly, méltóságteljes ősz matróna, nem fitogtatta vagyonát, sőt gondosan elkertült minden föltűnést, s hogy nem volt pazarló és fényűző, azt az bizonyítja, legvilágosabban, hogy bizony nem építtetett magának palotát sehol, hanem Tarnóczyéknál bérebe vett föl lakást mely elég csinos helyiség volt ugyan, de egy dúsgazdag amerikai özvegy számára tulságosan szerény.

Az üde arzu, galambösz öreg asszony mindjárt az első érintkezéskor élénk rokonszen-

vet keltett az egész Tarnóczy-családban. És ez a rokonszenv napról-napra erősödött. Az a kimondhatlan nyájas modor, gyöngéd figyelem, az a végtelen jószág, mely bánatos tekintetű kék szeméből feléjük sugárzott lebilincselte mind annyijuk szívét.

Alig egy év mulva Wellington Dóra, a magas műveltségű amerikai nő, nem volt közöttük idegen, hanem barátónőjük, tanácsadójük, családjuk tagja volt.

Különösen az ifju leányra tett az öreg nő bámulatos hatást; Melania a rajongásig szerette, imádtá, minden percét közelében óhajtotta volna tölteni. Így aztán, hogy mentől többet együtt lehessenek Wellington Dóra nyelvekre és ott ismeretlen kézimunkákra tanította őt, mit Melanie azzal viszonzott, hogy a hosszú estéken egy-egy kedvencz könyvéből a gyenge szemű öreg nőnek fölolvassott.

Hanem Wellington Dóra lassankint arra a tapasztalatra jutott, hogy szép tanítványa ezek alatt a társalogva vett lezckék alatt mindegyre szórakozottabb lesz, gyakran kitekintget az ablakon, majd még elméláz, hogy szavát sem érti, — látta, hogy Melanie lelkét egészen elfoglalja valami más gondolat, más érzelm, melynek hatása alatt egyre szomorubb lesz, de a melyet neki nem akar bevallani.

Egy délután Dóra halkán benyitott Melanie szobájába. Az nem hallotta az ajtó nyílásneszt, kihajolva az ablakon beszélgetett valakivel. Csendesen állva maradt a küszöbön.

— Nem, nem, — szölt Melanie, — olyan áldozatot el nem fogadhatok, arról szó sem lehet, édes Jenőm. — Elhagyni pályádat, melyhez hajlamod van, melyet önkénynt választottál magadnak, lemondani állásodról, melylyel elégedett és boldog voltál, más pályára lépni, melyet nem szeretsz, küzdeni, fáradni, tán könnyörögni egy új hivatalért, melyben nem leszel soha elégedett, mely nem neked való . . . és ezt mind nem értem . . . nem, azt el nem fogadhatom soha.

(Folytatás köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— (A pécsi sertéshizlaldában) f. hó 16-án a sertés állomány: 524 drb kövér, 2793 drb félkövér, 1010 drb sovány, 315 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 46—47 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—37 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 80 kr. m.-m., árpa 7 frt — kr. m. m. Darálás 50 kr. m. m.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1891. évi július hó 18-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buzsa	) őszi	9 frt —	8 frt 80
	) tavaszi	— " —	— " —
	) új	— " —	— " —
Kétszeres	) ó	8 " 20	— " —
	) új	— " —	— " —
Ruzsa	) ó	8 " —	7 " 50
	) új	— " —	— " —
Árpa	) őszi	6 " —	5 " 80
	) tavaszi	— " —	— " —
	) új	— " —	— " —
Zab	) őszi	6 " 60	— frt —
	) tavaszi	— " —	— " —
	) új	— " —	— " —
Repeze	)	— " —	— " —
Bükköny	) széna	7 " 30	7 " —
Kukoricza	) ó	6 " 60	6 " 50
	) új	— " —	— " —
Széna	) ó	3 " 80	— " —
	) új	— " —	— " —
Szalma	. . . . .	2 " 50	2 " 30

Kínálat: gyenge (mintegy 150 gabonakocsi volt a piacon.)

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felölős szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

NYILT-TÉR.)*

Köszönet-nyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik boldogult hön szeretett s felejtethetlen

Böske

leányunk f. hó 19-én végbement temetésén számos megjelenésük és egyéb sokoldalú részvét nyilatkozatuk által mély fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, ez uton is leghálásabb köszönetünket.

Pécsett, 1891, július hó 20-án.

Gebhárdt Ferencz és neje.

Eredeti

SELTERS-VIZ

Kellemes természetes asztali- és gyógy víz (Nassau), mely elnyálkásós és gyomor-bajokban jónak bizonyult.

Tessék határozottan „Eredeti“ Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetéval és a dugón „Eredeti“, felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vízszállítás SeltersWeiburgban (Nassau).

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal elölösséget A szerk.

Hirdetések:

Az Europa kávéház kerthelyiségében

minden nap
föllépte

Az első pécsi daltársulatnak

Angelotti igazgató igazgatása alatt.

Válogatott műsor, bővebbet a napi hirdetések, szabad bemenet. Vasárnap és ünnepnapokon belépti díj 25 kr.

Eladó ház és kert.

A Pécsett, Árpád-utca 53. sz. alatt fekvő

ház és kert

igen előnyös feltételek mellett, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bérbe adandó!

egy nagy és egy kis lakás

Ott Márton házában Báthory u. 15. szám alatt.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására hozni, hogy f. hó 1-én helyben mint

városi állatorvos

letelepedtem. Elvállalok egyszersmind mindenemű gyógyítást magán személyek állatjainál is. Pécsett, 1891, július 15-én.

Fehér József,

városi állatorvos

Ferenczi-utca 19. sz.

7568. sz.

tk. 1891.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék. mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács József végrehajtónak Simon József és neje végrehajtást szenvedő elleni 53 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécs sz. kir. város határában fekvő a pécsi 2895. sz. tjkvben felvett 5468/6. hszsz. részletre 596 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1891. évi augusztus hó 12. napján d. e. 10. órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 59 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

A pécsi kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1891. évi június hó 3-dik napján.

Lukrits István,
kir. törvényszéki bíró.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Pécsett a belvárosban
egy két emeletes
bérház

előnyös föltételek mellett eladó.

Bővebb értesítés lapunk kiadóhivatalában.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára hora 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Czigarettázók!

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettá jóságánál nemcsak a dohány, hanem a papir finomsága is mérvadó. Ezért, de meg egészsége érdekében is ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használható papir finomsága minden kételyt kizáró legyen. Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

„Les dernieres Cartouches“

BRAUNSTEIN FRÈRES

párisi gyárából. 65. BOULEVARD EXELMANS

valódi cigarettapapir, melynek kitűnő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik, hogy nemcsak egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papirt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztó közönség sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik cégük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztas gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papírnak kezdetben eljes lapszámaikat és annak minőségét is leszállítják és kevesebb, silány papirt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les dernieres Cartouches“ jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más cigarettapapirnál. Együttal figyelmeztetünk mindenkit, hogy papirusunk czimlapján cégünk neve áll

BRAUNSTEIN FRÈRES

Cigarettapapirunk és hüvelyek gyári raktára Bécsben, I., Schottenring 25. sz. alatt létezik. Valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papir és az ebből készült hüvely Pécsen kapható Alt és Böhm és Reinfeld A. uraknál.

Hirdetmény.

Vókány községnek alulírott előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község határában — a vasut mentén — fekvő és a község tulajdonát képező

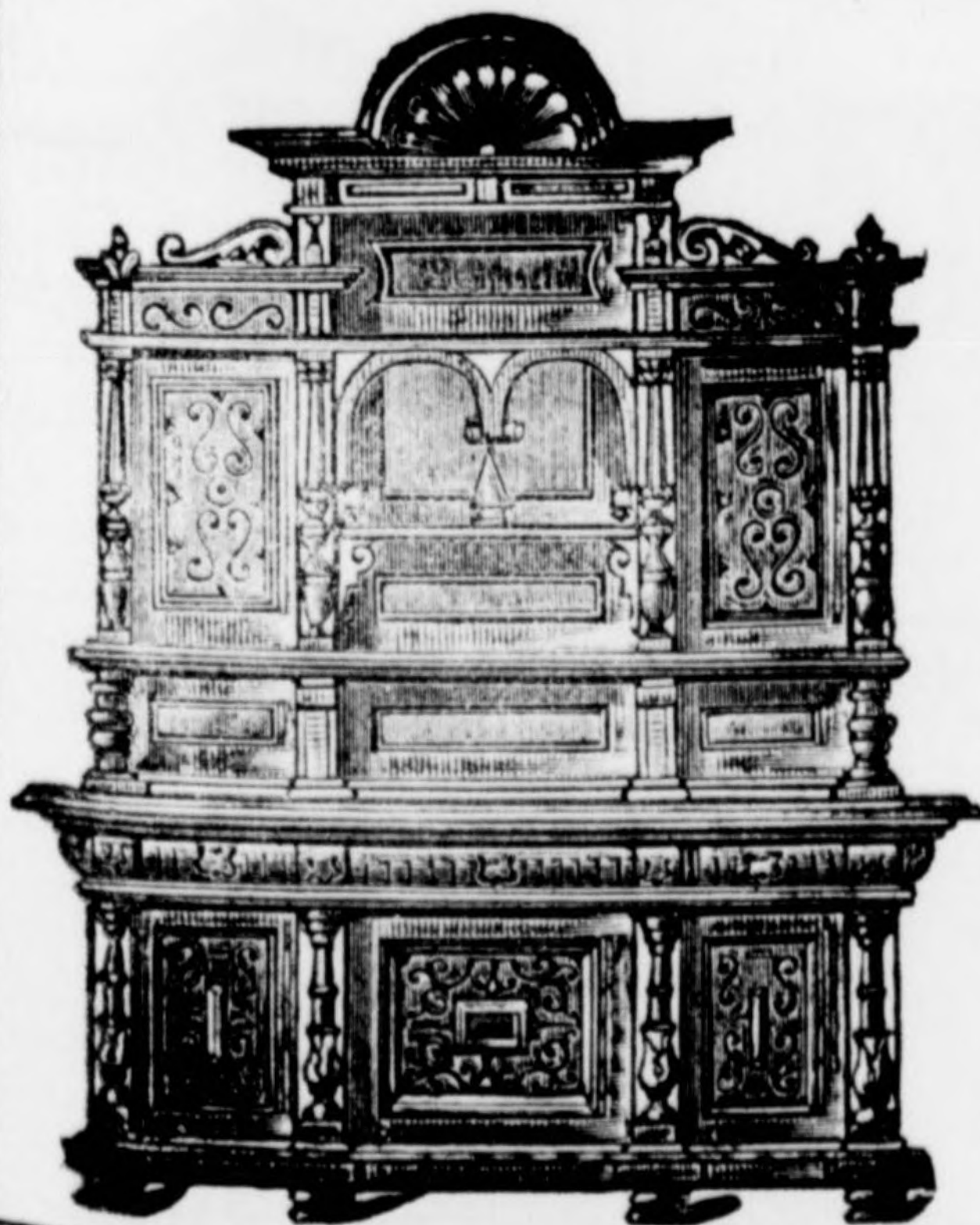
„trinitási“ köbánya

6 egymusátán következő évre, u. m: 1892. évi január 1-től egész 1897. évi december hó 31-ig a községi bíróságnál 1891. augusztus hó 2-án délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az éverési föltételek a nagytótfalui körjegyzői irodában Siklóson megtekinthetők. Vókány, 1891. július hó 15-én.

Werner Ferencz
körjegyző.

Krampfart József
bíró

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák,** mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Vasúti menetrend.

Budapest-Dombóvári vonal.

Uj-Dombóvár-Pécs-Villány-Eszéki vonal.

Főlről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó			Főlről lefelé olvasandó			Alulról fölfelé olvasandó				
5406 szem. vonat I. II. III. oszt.	5402 gyorsvonat I. II. oszt.	5404 szem. vonat I. II. III. o-st.	5403 szem. vonat I. II. III. oszt.	5401 gyorsvonat I. II. oszt.	5405 szem. vonat I. II. III. oszt.	5506 szem. vonat I. II. III. oszt.	5502 gyorsvonat I. II. oszt.	5504 szem. vonat I. II. III. oszt.	5503 szem. vonat I. II. III. oszt.	5501 gyorsvonat I. II. oszt.	5505 szem. vonat I. II. III. oszt.		
10-50	8-00	3-25	ind. Bécs osztrák-m. á. v. pudv. érk.	1-40	7-20	6 05	8-25	2-05	9-10	ind. Budapest m. á. v. érk.	7-55	2-05	6-40
7-00	1-35	8-55	érk. Budapest m. á. v. — ind.	8-40	2-25	10 40	—	—	9-40	„ Fiume — — — — érk.	7-00	—	—
9-05	7-45	12-10	ind. Arad — — — — — érk.	3-50	—	5-27	1-49	5-48	1-59	érk. Uj-Dombóvár — — — — ind.	3-01	10-20	1-50
10-48	5-30	8 30	Kolozsvár — — — — —	—	—	6-02	2-11	5-58	2-56	ind. Uj-Dombóvár — — — — érk.	2-07	10-05	1-29
—	8 27	1-05	Debreczen — — — — —	—	—	3-06	2-32	6-18	3-22	Sásd — — — — —	1-40	9-47	1-10
2-08	8-47	1-09	Nagy-Várad — — — — —	—	—	2-24	2-40	—	3-33	Bakócsa-Felső-Mindszent	1-29	—	1-02
10-48	7-46	—	Kassa — — — — —	—	8-04	6 05	3-00	6-42	4-01	Abaliget — — — — —	1-03	9-26	12-45
8-25	2-05	9-10	ind. Budapest m. á. v. (vend.) érk.	7-55	2-05	6 40	3-14	6-55	4-23	Bükkösd — — — — —	12-39	9-10	12-28
8-40	—	9-23	„ Budapest-Ferenczváros „	7-43	—	6-29	3-28	7-08	4-42	érv.) Szt.-Lőrincz — — — — (ind.	12-17	8-54	12-11
8-49	2-25	9-32	érk. Budap.-Kelenf. (vend.) ind.	7-33	1-45	6-20	3-33	7-09	4-45	ind.) „ Pellérd (megálló hely) „	12-14	8-53	12-06
8-55	2-26	9-35	ind. Budapest-Kelenföld — érk.	7-29	1-44	6-19	3-53	—	5-08	érv. Pécs (vend.) — — — — ind.	11-50	—	11-46
9-04	—	9-44	Budafok megálló —	7-21	—	6-11	4-03	7-35	5-18	ind. Pécs — — — — — érk.	11-40	8-27	11-36
9-10	—	9-49	Budafok állomás —	7-16	—	6-06	4-20	7-45	5-28	érv. Üszög — — — — — ind.	11-10	8-12	10-55
9-30	—	10-08	Érd — — — — —	6-58	—	5-49	4-30	7-57	5-38	érv. Villány (vend.) — — — — ind.	11-00	8-02	10-45
9-55	—	10-32	Ercsi — — — — —	6-34	—	5-26	9-04	9-04	6-44	—	9-48	6 50	6-50
10-21	—	10-57	Adony-Szabolcs — —	6-10	—	5-03							
10-35	—	11-10	Szolgaegyháza — —	5-55	—	4-49							
10-51	3-49	11-25	Sárosd — — — — —	5-44	12-26	4 39							
11-16	4-09	11-49	érk. Sárbogárd (vend.) — ind.	5-14	12-00	4 10							
3-54	—	—	érk. Szegzárd — — — — — ind.	—	3-54	12-04							
11-24	4-10	11-54	ind. Sárbogárd — — — — — érk.	5-10	11-59	4-00							
12-08	4-35	12-23	Simontornya — — — — —	4-42	11-35	3-31							
12-29	—	12-43	Pinczehely — — — — —	4-18	—	3-07							
12-45	—	12-58	Hidegkút-Gyöngy — —	4-03	—	2-52							
1-02	5-13	1-14	Szakály-Högyész — —	3-47	10 55	2-36							
1-19	5-26	1-31	Kurd-Csibrák — — —	3-30	10-42	2-19							
1-33	—	1-44	Döbrököz — — — — —	3-17	—	2-06							
1-49	5-48	1-59	érk. Uj-Dombóvár (vend.) — ind.	3-01	10 20	1-50							
4-03	7-35	5-18	„ Pécs — — — — — „	11-40	8-27	11-36							
9-04	9-04	6-44	„ Villány — — — — — „	9 48	6-50	6-50							
10-40	10-40	8-30	érk. Eszék — — — — — „	7 50	5-20	5-20							
11-36	—	11-40	ind. Pécs — — — — — érk.	5-18	—	4-03							
2-16	5-53	2-22	„ Uj-Dombóvár — — — — —	2-41	10-15	1-24							
2-21	5-58	2-27	érk. Dombóvár (vend.) — ind.	2-36	10-10	1-19							
6-00	—	8-15	„ Báltaszék — — — — — „	6-50	—	8-47							

J e g y z e t :

Az aláhuzott számok esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időközt jelentik.

Mohács-barcsi vonal.

Barcs-mohácsi vonal.

Kilométer	Állomások	Vegyes vonatok		Tehervonat személyszállítással		Kilométer	Állomások	Vegyes vonat k			
		1	3	11*)	13/5*)			2	4	6	
		I., II. és III. kocsiosztály						I., II. és III. kocsiosztály			
	Csatlakozások.						Csatlakozások.				
	Broód — — — — — ind.	—	11-53	—	11-54		Bécs — — — — — ind.	6-00	7-40	—	
	Eszék — — — — — „	1-47	5-20	—	7-50		Triest — — — — — „	—	8-00	—	
	Villány — — — — — érk.	3-47	6-40	—	9-19		Kanizsa — — — — — „	2-25	5-28	—	
	—						Budapest — — — — — „	8-25	—	9-10	
13-8	Mohács — — — — — ind.	3-15	5-32	9-00	8-06		Barcs — — — — — érk.	4-46	7-54	—	
23-3	Német-Bóly — — — — — „	3-44	6-10	9-33	8-44		ind.	5-00	8-30	—	
34-5	Villány — — — — — ind.	4-05	6-35	9-54	9-09	12-8	Darány — — — — — „	5-31	9-02	—	
29-5	Trinitás — — — — — „	4-22	6-50	10-10	9-48	29-7	Szigetvár — — — — — „	6-08	9-47	—	
54-8	Áta — — — — — „	4-43	7-11	10-33	10-09	44-3	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6-50	10-22	4-45	
59-8	Üszög — — — — — „	4-54	7-22	10-46	10-20	57-5	Pellérd megálló — — — — — „	7-14	10-48	5-08	
65-4	Pécs — — — — — érk.	5-34	8-02	11-31	11-00		„	7-25	11-02	5-18	
78-6	Pellérd megálló — — — — — ind.	5-44	8-12	11-41	11-10	63-1	Pécs — — — — — ind.	7-45	11-17	5-28	
93-2	Szt.-Lőrincz — — — — — „	6-14	8-37	—	11-30	68-1	Üszög — — — — — „	8-02	11-35	5-43	
110-1	Szigetvár — — — — — „	6-26	8-49	—	11-50	83-4	Áta — — — — — „	8-33	12-08	6-13	
122-9	Darány — — — — — „	7-10	9-17	—	12-17	88-4	Trinitás — — — — — „	8-44	12-21	6-24	
	Barcs — — — — — érk.	7-40	10-00	—	—		„	9-04	12-44	6-44	
	ind.	8-16	10-40	—	—		Villány — — — — — érk.	9-25	1-00	7-00	
	—	8-40	11-04	—	—		ind.	9-55	1-26	7-30	
	—	8-55	11-20	—	—		Mohács — — — — — érk.	10-19	1-54	7-58	

*) A nyári hajómenetrendnél és a hajózár tartama alatt naponta a 11. sz. vonat közlekedik, míg a tavaszi és őszi hajómenetrendnél a 13/5. sz. vonat fog indítani Villány-Üszög (Pécs) vonalon azonban az 5. sz. vonat naponta jár. Hajókésés esetén a 11. sz. vonat 10 óra 20 percig várakozik Mohácson.

Hajócsatlakozás Mohácson.

- A 2. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 3. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóhoz s az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő pósthajóhoz.
- A 6. sz. vonat a Budapestről Orsovára menő pósthajóhoz és a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóhoz.
- A 11. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő pósthajóhoz.
- A 13/5. sz. vonat a Budapestről Mohácsra tavasszal és ősszel közlekedő személyhajóhoz.